

Naše delo.

S Pohorja v oktobru.

(Konec.)

Naš narod rad uboga in da se kreniti na pravo pot, če le vodij najdemo, ki bi si prizadevali tako pot mu kazati — na tak način, da se koristno družijo s prijetnim. Bogu je ljubo tudi pošteno veselje, naši mladini — kdo bi ji ga hotel vzeti?

Sicer pa še za to včasih ni treba društva. Nam je v tem na misli neka župnija. Bila je pred leti gledé narodnosti še vsa mrtva, ali prišel je tje duhovnik, vnet domoljub, in vzbudil je v teku enega leta celo župnijo tako, da je do malega sedaj že v njej vse zavedno, slovensko, pošteno. Če more že eden domoljub toliko storiti, koliko pa bi še le storilo dobro osnovano društvo?

Izglede za to nam ne manjka. V Mozirju so o svojem času napravili „Savinjski sokol.“ Kolikor smo o njem slišali ali brali, prav dobro se jim je obnesel, vprašamo torej: ali bi vsi Slovenci ne mogli ustanoviti „Narodnega sokola“? Naši mladenčji bi tukaj imeli svoj duševni užitek in ne iskali bi si ga več po krémah in vasovanju; v tacem društvu bi se urila narodna zavest in iz zavedne mladine postal bi nam zaveden zarod.

Komur je tedaj v resnici mar za naš ubogi narod: kdor hrani v srcu nesebično rodoljubje, naj dela na to, da se odstranijo take napake pri naši mladini; da nam postane pravi biser, saj vemo, da nam more le iz dobre mladine izrasti narod, čegar je lepa prihodnost. Tako bomo pa lahko kedaj veseli izklicali, kakor svoje dni Grahovka v Rimu, drugim narodom, ko nam bodo svoje bogastvo, omiko, slavo hvalili: Naši otroci so naš ponos, naše bogastvo!

Čas je sedaj! Nekoliko smo se že ubranili navalom sovražnega nemštva zoper nas, in če čemo mi napredovati, gledati nam je na vse, ničesar ne smemo spregledati, najmanj naše mladine. Delati nam je za to, da se nam povzdigne priprosti narod gmotno in duševno, da se nam zave vsakdo — vsi do zadnjega bajtarja.

Tedaj pa, ko bode vsak Slovenec zaveden kristijan, ko se bodo v vsaki hiši prebirale slovenske knjige — tedaj bo pravi čas prave ljudske prosvete, tedaj bo našega naroda vstajenje, njegov pravi den.

Gospodarske stvari.

Nekaj potrebnih jesenskih opravil za sadje-rejca na sadumskih drevesih.

(Dalje.)

Nekatera sadna plemena imajo po svoji naravni rasti toliko nagnjenost k rodovitnosti in rodijo nekoliko časa skoraj vsako leto tako

močno, da jim letorasli krajsi in slabejši postajajo in da je celo drevo z plodovimi mladikami in popki, rekel bi, kakor posejano. Ako se v tem slučaju že ne porajta na to, da prihaja sad od leta do leta drobnejši, se bode pa nekoliko let pozneje pokazalo, da se sad nič več do popolna ne završi in da postane brazgotinast in razpokan. Drevo je omagalo in daje z poganjanjem vodenih letoraslov na znanje, da ne more več vseh vej in mladik prerediti. Pazljivi sadjerejec zdaj zna, da je drevo vračbe in ponovljenega okrepčanja potrebno in mu ali vse ali vsaj nekoliko vej do tretjega dela nazaj poreže, t. j. on drevo pomladi.

Razun pri takih drevesih, ki so vsled prevelike rodovitnosti onemogla, je pomlajenje tudi še pri takih drevesih potrebno, ki so po mrazu, po nevihti, toči, po spačenju krone, po poškodbah ali boleznih del svojih kronenih vej pozgubili, da se tako po novih izraščajih iz starejšega lesa zopet nova drevesna krona zaraste. Primerno je po tem takem pomlajenje v jeseni narediti, pri katerem opraviilu je treba paziti, da se zmirom v špiku drevesa porezovanje počne. Veje se v dve-do štiriletnem lesu nazaj vrežejo v pomlajenem merilu pokaže. Prerezi glavnih ran ne smejo več nego 7—10 centimetrov meriti v premeri. Prerezi morajo biti na gladkem mestu na veji blizo kake postranske mladike, na robih se morajo dobro obrezati in prerezi zamazati. Svetujejo tudi, da se v primeri z velikostjo drevesa, puščate 1—2 sesavni ali vlečni veji v spodnjem in srednjem delu krone. Tudi vse postranske mladike na vejah, ki pod prerezi izraščajo, se morajo pustiti. Te sesavne ali vlečne veje imajo ta namen, da se hrana, ki jo drevo iz zemlje na se potegne, brž tudi podela in porabi in da tako ne nastane kako ustavljanje raznih drevesnih sokov. Konečno se mora še za to skrbeti, da se postranske mladike, ki vsled porezanja na zdravih drevesih na vseh krajih iz vej in debel poganjati začno, bolj pomalem porezujejo in odstranjajo. Tiste postranske mladike pa, ki so v napravo nove pomlajene drevesne krone potrebne, te naj se pustijo rasti.

Ko se drevesu krona trebi bode tudi potrebno mu deblo in debelejšje veje mahu, lišajev in stare skorje ostrgati; v razpokah prezimujejo cele trume mrčesja. Za to delo služi dobro drevesna strgača, ki ima podobo vsake druge strgače, samo, da je na daljšem ročišču nasajena.

Da se mah po drevesnih deblih in debelejših vejah ne zaredi, se nasvetuje, da se debela in veje z apnenim mlekom do dobra pomazejo. Tako apneno mleko se nareja, ako se gašeno apno in voda tako pomešata, da se s to tekočino pomazana drevesa nekakošno belo videti. S priličnim šopkom se poprej